

Popis situace

S klientem XY, a.s. je uzavřena dlouhodobá smlouva, jejímž obsahem je povinné ověření účetní závěrky. Na základě této smlouvy poskytuje statutární auditor klientovi auditorské služby po dobu kratší než deset let. Před uzavřením této smlouvy byl statutární auditor určen valnou hromadou.

Klient XY, a.s. se stal průběhu roku 2015 emitentem cenných papírů, a tedy i subjektem veřejného zájmu. Nově má zřízen výbor pro audit.

Musí být z důvodu této skutečnosti uzavřena nová smlouva? Musí být statutární auditor schválen na základě návrhu výboru pro audit nebo se může vykonávat auditorská činnost dle stávající smlouvy?

Stanovisko

Pokud byly akcie účetní jednotky (akciové společnosti) přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, stala subjektem veřejného zájmu (dále jen „SVZ“) v roce 2015. Její povinnost určit statutárního auditora v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů, se tedy bude řídit zněním, které bylo účinné pro období roku 2015 (dále jen „ZoA – 2015“).

Určení statutárního auditora je primárně upraveno v ustanovení § 17 odst. 1 ZoA – 2015, kde je stanoven požadavek na určení statutárního auditora pro povinné ověření účetní závěrky nejvyšším orgánem společnosti. V případě SVZ je tento požadavek ještě rozšířen o další povinnost, a tou je návrh statutárního auditora, která podle ustanovení odst. § 44 odst. 4 ZoA-2015 náleží kontrolnímu orgánu SVZ při zohlednění doporučení výboru pro audit.

Domníváme se proto, že určení statutárního auditora SVZ musí splnit oba výše uvedené požadavky, aby bylo platné. Existuje pouze výjimka pro zohlednění doporučení výboru pro audit, protože zákon č. 334/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v přechodných ustanoveních pod bodem 15. stanoví lhůtu dvanácti měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona pro uvedení požadavků kladených na výbor pro audit (§ 44 odst. 1) do souladu s tímto zákonem (tj. účinným od 13. ledna 2015). Vzhledem ke skutečnosti, že účetní jednotka dosud neměla zřízen žádný výbor pro audit, je možné aplikovat tuto výjimku na i tento případ.

Na základě výše uvedeného se domníváme, že auditor, který nebyl určen v souladu s výše uvedeným postupem včetně doporučení statutárního auditora kontrolním orgánem, nebyl určen platně. Rozsah dopadu výše uvedených skutečností do stávajícího smluvního vztahu se statutárním auditorem musí účetní jednotka posoudit podle konkrétní situace, tj. podle znění této smlouvy, popř. civilního práva. Je třeba však doplnit, že ověření účetní závěrky SVZ klade na účetní jednotku i jejího auditora zcela nový rozsah povinností, který by měl být mezi účetní jednotkou (nově SVZ) a statutárním auditorem smluvně ošetřen.

Také bychom chtěli upozornit na skutečnost, že statutární auditor je povinen reagovat na situaci, která u klienta nastala, ale je primárně na posouzení účetní jednotky, zda plní svoje povinnost v souladu s právními předpisy či nikoliv.

Na závěr bychom ještě chtěli upozornit na skutečnost, že po 17. červnu 2016 musí účetní jednotka jako SVZ zvážit při určení auditora pro rok 2016 další specifické požadavky vyplývající z nové právní úpravy stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne

16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektu veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES.